

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i etnologi

European Ethnology

1. Beslut

Denna allmänna studieplan för utbildning på forskarnivå i etnologi är fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2020-02-27.

Den allmänna studieplanen gäller från och med 2020-02-27.

2. Ämnesbeskrivning

Etnologi är en empirisk kulturvetenskap som utforskar samtid, historia, och relationerna däremellan. Utmärkande för ämnet är fokus på människors vardagsliv och verklighetsbilder, rutiner, ritualer, symboler och expressiva former; processuell kultursyn; uppmärksammande av samhällliga kontexter samt ett reflexivt förhållningssätt till studieobjekt och kunskapsproduktion.

3. Utbildningens mål

Antagning till utbildning på forskarnivå i etnologi sker endast till studier som avslutas med doktorsexamen.

3.1 Doktorsexamen

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och

visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

Områdesnämnden för humanvetenskap

visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,

visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,

med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,

visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och

visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och

visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

I ämnet etnologi krävs en avhandling om 180 högskolepoäng.

4. Behörighet och förkunskapskrav

Behörigheten ska vara uppfylld när ansökan lämnas, d v s senast sista ansökningsdag.

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. Beslut om undantag fattas av Humanistiska fakultetsnämnden efter anhållan från institutionsstyrelsen.

4.2 Särskild behörighet

För att erhålla särskild behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå i etnologi krävs att med godkänt resultat ha genomgått kurser på avancerad nivå om minst 30 hp inom huvudområdet etnologi inklusive ett examensarbete om minst 15 hp.

För särskild behörighet krävs därutöver att den sökande har kunskaper i svenska eller danska eller norska samt i engelska. Språkfärdigheterna måste omfatta förmåga att läsa, tala och skriva på dessa språk. Undantag kan medges enbart för sökande som inte har förmåga att skriva på svenska, danska eller norska, men kan läsa och tala ett av dessa språk.

Behörighetskraven kan uppfyllas även av den som inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kompetens. Eventuell motsvarandebedömning av behörigheten görs av den grupp som bereder beslut om antagning och beslut fattas av institutionsstyrelsen.

5. Utlysning och antagningsförfarande

Lediga platser på utbildning på forskarnivå vid Humanistisk fakultet kan annonseras två gånger årligen på Stockholms universitets webb, med sista ansökningsdag 15 april respektive 15 oktober. Plats på utbildningen i etnologi utlyses vanligtvis på våren.

Information om ansökans utformning ges i utlysningen. Den sökande ansvarar för att ansökan är komplett och att den är universitetet tillhanda senast sista ansökningsdag.

Beslut om antagning av sökande till utbildning på forskarnivå i etnologi fattas av institutionsstyrelsen vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap. Institutionsstyrelsen får inte vidaredelegera beslut om antagning. Institutionsstyrelsen får till utbildning på forskarnivå endast anta sökande som anställs som doktorand.

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med annan finansiering än doktorandanställning fattas av Humanistiska fakultetsnämnden.

Beslut om antagning kan inte överklagas.

5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier

Grunden för urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven är graden av förmåga att tillgodogöra sig sådan utbildning. Urvalet görs av en beredningsgrupp bestående av lärare/handledare som ingår i etnologikollegiet. Beredningsgruppens sammansättning kan variera mellan olika utlysningstillfällen. Antalet medlemmar ska vara minst tre och majoriteten av medlemmarna ska ha lägst docentkompetens.

Vid urvalet tillämpas följande fakultetsgemensamma bedömningsgrunder (urvalskriterier):

1. Tidigare utbildning i allmänhet. Bedömning sker med hänsyn till såväl djup som bredd i tidigare utbildning.
2. Tidigare vetenskaplig produktion. På basis av examensarbeten från grund- och avancerad nivå samt i förekommande fall annan skriftlig vetenskaplig produktion bedöms den sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Vid bedömningen beaktas också tidsaspekten; d v s i vilken utsträckning den sökande har visat förmåga att utföra sina tidigare vetenskapliga uppgifter inom givna tidsramar. Dessutom görs, utifrån en jämförelse av de vetenskapliga alstren, en bedömning av den sökandes vetenskapliga utveckling. Den vetenskapliga produktionen bedöms med avseende på kritisk förmåga, analytisk förmåga, självständighet och kreativitet.
3. Forskningsplan. I samband med ansökan skall sökande kort redogöra för sitt tänkta forskningsområde. Redogörelsen skall innehålla problemformulering/ar och en skiss över genomförandet av forskningsarbetet. Planen bedöms med avseende på relevans, originalitet, genomförbarhet inom given tidsram (d v s under en period motsvarande fyra års utbildning på heltid).
4. Tillgänglig handledarkompetens.
5. Samarbetsförmåga. Den sökandes förmåga till samarbete bedöms utifrån t ex referenser, intyg eller intervjuer.

Utformning av förslag om antagning

I det skriftliga förslag om antagning som bedömningsgruppen avger till institutionsstyrelsen ska följande framgå:

- Bedömningsgruppens sammansättning

- Kompletta sökandeförteckning
- Vilka som har bedömts vara behöriga respektive obehöriga
- Vilka som på basis av de ovannämnda kriterierna har bedömts höra till en tätgrupp
- Vem inom tätgruppen som förordas i första hand och varför.

Ytterligare rangordning inom tätgruppen kan göras.

Förslaget till antagning ska åtföljas av förslag på handledare. Detta förslag läggs av ämnesansvarig och ansvarig för utbildning på forskarnivå i etnologi.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildning som leder till doktorsexamen omfattar fyra års heltidsstudier, motsvarande 240 högskolepoäng. 30 högskolepoäng motsvarar en termins heltidsstudier. Utbildningen i etnologi består dels av kurser om 60 högskolepoäng, dels av en avhandling om 180 högskolepoäng.

Utbildningen planläggs så att studierna kräver fyra läsår för doktorander som på heltid ägnar sig åt egen utbildning på forskarnivå. Därvid förutsätts att doktoranden dels ägnar sig helt åt studierna, dels utnyttjar undervisningen och handledningen effektivt. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50 procent av heltid, d v s åtta år.

En doktorandanställning kan förlängas genom att doktoranden parallellt med studierna åtar sig institutionstjänstgöring. Sådan tjänstgöring får uppgå till maximalt 20% av heltid och kan därmed maximalt förlänga anställningstiden med ett år.

Samtliga doktorander som antas till utbildning på forskarnivå i etnologi ska följa föreliggande allmänna studieplan. Eventuella samarbeten i form av cotutelle, enskild doktorands deltagande i forskarskola eller externfinansierade projekt kan endast påverka de individuella skillnader i utbildningen som dokumenteras i den individuella studieplanen.

Detaljer i studiernas uppläggning bestäms under punkt 6.3 samt i den individuella studieplanen.

6.1 Individuell studieplan

Individuella studieplaner ska upprättas för samtliga aktiva doktorander i etnologi. Den individuella studieplanen innehåller högskolans och doktorandens åtaganden, en finansieringsplan och en tidsplan för doktorandens utbildning. Planen fastställs av institutionsstyrelsen efter samråd med doktoranden och hans handledare.

Den individuella studieplanen ska följas upp minst en gång per år och efter samråd med doktoranden och hans handledare ändras av högskolan i den utsträckning som behövs.

För detaljer beträffande upprättande, hantering och uppföljning av de individuella studieplanerna hänvisas till 6 kap 29 och 30 §§ högskoleförordningen, Regler för utbildning och examination på forskarnivå vid Stockholms universitet, Humanvetenskapliga områdets anvisningar samt Regler för utbildning och examination på forskarnivå vid Humanistiska fakulteten.

6.2Handledning och andra resurser

Minst två handledare ska utses för varje doktorand vid utbildningens början och en av dem ska utses till huvudhandledare. Handledarna utses av institutionsstyrelsen efter förslag från ämnesansvarig och ansvarig för utbildning på forskarnivå i etnologi. Huvudhandledaren ska vara anställd vid Stockholms universitet, i normalfallet vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap. Samtliga handledare ska vara disputerade och minst en av dem ska ha lägst docentkompetens. Universitetet ska anordna utbildning av handledare. Minst en av handledarna ska ha genomgått en sådan utbildning eller av områdesnämnden bedömts ha motsvarande kompetens.

Handledningstiden per läsår ska stå i proportion till doktorandens aktivitetsgrad och ska vid heltidsstudier uppgå till minst 80 klocktimmar, fördelat på de båda handledarna. Fördelningen av handledningstiden ska anges i den individuella studieplanen. Den individuella studieplanen ska även specificera den innehållsliga fördelningen av arbetet handledarna emellan.

Doktoranden ska bedriva sina studier med den aktivitetsgrad som fastställts i den individuella studieplanen och vid eventuella problem ta kontakt med sina handledare eller studierektor för forskarutbildning.

Aktiva doktorander vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap har, i proportion till sin aktivitetsgrad, rätt till arbetsplats, i normalfallet i delat rum, biblioteksresurser samt expensbidrag i den omfattning och med de villkor som institutionsstyrelsen fastställer.

En doktorand som begär det ska få byta handledare. Beslut om byte fattas av institutionsstyrelsen. Doktorand som vill initiera ett byte ska anmäla detta till ansvarig för utbildning på forskarnivå eller institutionens studierektor för forskarutbildning. Förslag på ny handledare ska tas fram i samråd med ämnesansvarig för etnologi.

Doktorand har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor med stöd av HF 6 kap 30§ beslutar något annat. Om en doktorand i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen, ska rektor besluta att doktoranden inte längre

ska ha rätt till handledning och andra resurser för utbildningen. Innan ett sådant beslut fattas ska doktoranden och hans eller hennes handledare ges möjlighet att yttra sig. Prövningen ska göras på grundval av deras redogörelser och annan utredning som är tillgänglig. Vid bedömningen ska det vägas in om högskolan har fullgjort sina egna åtaganden enligt den individuella studieplanen. Beslutet ska vara skriftligt och motiverat.

Ett beslut om indragning av resurser enligt 6 kap.30 § högskoleförordningen kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.

Om resurserna för utbildningen har dragits in enligt 6 kap. 30 § högskoleförordningen kan doktoranden efter ansökan hos rektor få tillbaka sin rätt till handledning och andra resurser. Doktoranden måste då genom att visa upp ett tillkommande studieresultat av beaktansvärd kvalitet och omfattning eller på något annat sätt göra sannolikt att han eller hon kan fullgöra sina återstående åtaganden enligt den individuella studieplanen.

För ytterligare information om detta hänvisas till Regler för utbildning och examination vid Stockholms universitet samt Anvisningar för individuell studieplan vid det Humanvetenskapliga området.

Ytterligare detaljer rörande handledning och andra resurser bestäms i den individuella studieplanen.

6.3 Kurser och examination

Kursdelen omfattar två terminers heltidsstudier, d v s 60 högskolepoäng och ska vara så utformad att relevanta delar av examensmålen för utbildningen enligt punkt 3 ovan uppfylls. Alla kurser ska godkännas av huvudhandledaren innan arbetet med dem påbörjas.

Obligatoriska kurser 22,5 högskolepoäng

Kurserna kan läsas vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap, inom forskarskoleverksamhet vid eller utanför Stockholms universitet, vid samarbetsinstitution eller motsvarande eller vid annat lärosäte. Kursernas rubricering och uppläggning kan därför uppvisa en viss grad av variation.

- Etnologiska forskningstraditioner, 7,5 hp
- Aktuell teori, breddningskurs (ska avse teori som inte primärt är knuten till det egna avhandlingsarbetet), 7,5 hp
- Metod, 7,5 hp.

Valbara kurser 37,5 högskolepoäng

Övriga kurser motsvarande sammanlagt 37,5 hp ska väljas och kombineras så att examensmålen uppnås.

Samtliga doktorander ska erbjudas högskolepedagogisk utbildning som en poängsatt del av utbildningen. Max 7,5 hp av kursdelen får avse högskolepedagogisk utbildning.

Kursernas namn och examinationsform ska anges i den individuella studieplanen.

6.3.1 Tillgodoräknande

Tidigare utbildning kan tillgodoräknas inom utbildningen på forskarnivå i etnologi i en omfattning av maximalt 30 hp. Det som tillgodoräknas får inte ingå i de behörighetskrav som gällde vid antagningen. Ansökan om tillgodoräknade ska göras på särskild blankett med angivande av vilka kurser som de tillgodoräknade kurserna ska ersätta.

Tillgodoräknandet påverkar studietiden så att den finansierade tiden av utbildningen (nettostudietiden) förkortas i motsvarande omfattning, enligt principen en vecka per 1,5 tillgodoräknade högskolepoäng.

Beslut om tillgodoräknande fattas av institutionsstyrelsen.

6.3.2 Övriga obligatoriska moment

Under utbildningen ska doktoranden även

- ta del av utbildningsmoment i forskningsetik, i normalfallet i regi av Humanvetenskapliga området eller Humanistiska fakulteten. Upp till 7,5 hp från sådana moment kan räknas in i utbildningens kursdel
- om det planerade avhandlingsprojektet så kräver, ansöka om etikprövning innan materialinsamlingen påbörjas
- delta i högre seminarier och där medverka i granskning av andras arbete samt ta del i diskussioner om andra aktuella texter och teman. Seminarierna är en central arena för träning av förmågan till självständig kritisk granskning och bedömning, förmågan till muntlig presentation och diskussion av forskning och forskningsresultat, samt förmågan att göra forskningsetiska bedömningar
- vid högre seminariet samt vid nationella textinternat för etnologidoktorander presentera resultat av sitt pågående forskningsarbete och utkast till avhandlingstext. Följande kontrollstationer vid högre seminariet i etnologi är obligatoriska, samtliga med skriftligt underlag:

- presentation av avhandlingsprojektet
- kapitelseminarium, minst ett (det första kapitelseminariet kan ersättas av seminarium baserat på skriftlig fältrapport)
- 60%-seminarium, där underlaget ska bestå av fullständig disposition till avhandlingen, inledningskapitel samt minst två övriga kapitel
- slutseminarium, där underlaget ska bestå av komplett avhandlingsmanuskript

6.4 Doktorsavhandling och disputation

För doktorsexamen krävs en godkänd avhandling motsvarande 180 hp. Ämne för doktorsavhandlingen bestäms i samråd med handledarna tidigt under utbildningen. En utgångspunkt vid samrådet är den forskningsplan som doktoranden avgivit i samband med ansökan till utbildning på forskarnivå.

Avhandlingen ska visa doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt självständigt – inom eller utom ramen för ett lagarbete – lösa den valda forskningsuppgiften så att delar av målen enligt punkt 3.1 ovan uppfylls.

Avhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med annan person samt med en inledande ramtext (kappa) (sammanläggningsavhandling).

Om undersökningen utförs inom ramen för ett lagarbete ska doktorandens insatser klart kunna särskiljas.

Undersökningen och de vunna resultaten ska presenteras i en framställning som kvalitetsmässigt ska ligga på en sådan nivå att avhandlingen (vare sig det rör sig om en monografi- eller sammanläggningsavhandling) bedöms uppfylla rimligt ställda krav för att antas i en vetenskaplig serie eller tidskrift av god kvalitet.

Rekommenderat antal sidor för monografiavhandling är 200–250.

En sammanläggningsavhandling ska bestå av tre till fem vetenskapliga artiklar varav majoriteten i normalfallet ska vara publicerade eller antagna för publicering i referee-granskade vetenskapliga publikationer. Eventuella ej referee-granskade/ej publicerade artiklar ska vara av sådan kvalitet att de av granskaren vid slutseminariet bedöms vara publicerbara. Minst hälften av artiklarna ska ha doktoranden som ensam författare, och maximalt en av artiklarna får ha en annan förstaförfattare än doktoranden. Avhandlingen ska motsvara de krav på självständighet som i högskoleförordningen ställs upp för en doktorsexamen.

Sammanläggningsavhandlingens sammanbindande del, kappan, ska omfatta 60-80 sidor och omfattningsmässigt stå i proportion till artiklarnas omfattning. Kappan ska redogöra för övergripande problemställning, forskningssammanhang, metoder och material samt resultat. Betoningen i resultatdelen ska ligga på integrering av och reflektion över de olika delresultat som har presenterats i de olika artiklarna. I kappan ska i förekommande fall också tydligt redovisas vad som är doktorandens eget respektive andra författares bidrag.

I övrigt krävs följande:

- att avhandlingen är ett resultat av ett självständigt forskningsarbete som väsentligt bidrar till kunskapsutvecklingen,
- att syfte, problemställning och vetenskaplig metod tydligt redovisas och motiveras,
- att metoderna är adekvata i relation till avhandlingens syfte och frågeställningar och att de tillämpas på ett korrekt och fruktbart sätt,
- att forskningsläget presenteras så att tidigare genomförd forskning klart skiljs från doktorandens egna, i avhandlingen redovisade, bidrag till forskningen,
- att materialet presenteras och karaktäriseras och att dess avgränsningar redovisas och motiveras,
- att den vetenskapliga noggrannheten vad avser noter, käll- och litteraturförteckning, eventuella tabeller och diagram m m är god,
- att avhandlingen disponeras på ett logiskt sätt och att dispositionen är konsekvent genomförd,
- att avhandlingen är språkligt korrekt, samt
- att resultaten sammanfattas, blir föremål för reflektion, och sätts i relation till den vetenskapliga kunskapsutvecklingen i nationellt och internationellt sammanhang.

Språk

Avhandlingen ska skrivas på svenska, danska, norska eller engelska.

Doktorsavhandling som har skrivits på svenska ska innehålla sammanfattning på engelska och avhandling som har skrivits på engelska ska innehålla sammanfattning på svenska. Om avhandlingen har skrivits på annat språk än svenska eller engelska ska den innehålla sammanfattningar på såväl svenska som engelska. Sammanfattningen ska vara så utförlig att en läsare utan kunskaper i avhandlingsspråket ska få en klar uppfattning om avhandlingens syfte och huvudsakliga innehåll, den vetenskapliga metod som använts och de resultat som nåtts. Hänvisningar ska göras till avhandlingens olika kapitel.

Till varje doktorsavhandling ska fogas ett kortfattat engelskspråkigt referat (abstract) omfattande högst 2000 tecken inklusive mellanslag. Referatet ska:

- ange avhandlingens titel, det språk avhandlingen är skriven på, författarens namn samt universitet och institution
- återge innehållet i avhandlingen enligt dispositionen problem, metoder och resultat,
- förses med nyckelord och andra uppgifter av betydelse för litteratursökning i automatiserade informationssystem.

Disputation

Doktorsavhandling i etnologi ska granskas före disputation i enlighet med av institutionsstyrelsen fastställda riktlinjer. För doktorsexamen krävs en godkänd avhandling försvarad vid en offentlig muntlig disputation i dialog med en opponenter som utses särskilt för varje avhandling. Disputationen ska ske på svenska, danska, norska eller engelska och följa de anvisningar som gäller vid Humanistiska fakulteten. Det ska finnas en betygsnämnd som utses särskilt för varje avhandling. Minst en person i betygsnämnden ska vara verksam vid annat lärosäte.

Doktorsavhandling bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd av en betygsnämnd som utses särskilt för varje avhandling. Vid betygssättningen tas hänsyn till såväl avhandlingens innehåll som det offentliga försvaret.

7. Övergångsregler

Doktorand som har antagits innan den allmänna studieplanen börjat gälla, kan efter samråd med huvudhandledare och studierektor, begära att få gå över till denna studieplan. Begäran ska ställas till institutionsstyrelsen. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.